

Oljan gevur arbeiði:

2000 fólk arbeiða á Sullom Voe

Vælstandurin spírar allastaðni kring oljuhavnina í Hetlandi. Bygdir, sum nærur vóru avtoftaðar, blóma nú aftur og »oilmoney«, oljupengarnir, síggjast aftur allastaðni í hetlenska samfelagnum

Efúr
Jústinus Eidesgaard

Sullom Voe (Tiðindablaðið **Síðaliturin**): Tosa hetlendingar um olju, so tosa teir um Sullom Voe, kemur prátið inn á olju, og tað er rætuliga vanligt í Hetlandi, so gongur ikki drúgv tíð, áðrenn navnið Sullom Voe verður nevnt. Og tað er heldur ikki so lægt, tí samanlagt búgva ikki meir enn 20.000 fólk í Hetlandi og bara í Sullom Voe arbeiða 2000 fólk. Nóg tann størsti parturin av hesum búgva í Hetlandi.

Sullom Voe er ein vág ella ein fjørður, sum gongur inn av Yell-sundinum og hetta er ein rætuliga rúmlikur fjørður, her er gott pláss, men tað er eisini neyðugt, tí risastór tangaskip eru dagligir gestir á fjørðinum og tey leggja at heilt inni á botni. Størsta skip, sum hevur verið á Sullom Voe, tók 420.000 tons av olju.

Føroyska ferðalagið, sum kannar oljuvinnuna í Hetlandi í hesum døgum, vitjaði í Sullom Voe hósdagin. Vit fóru tíðliga avstað um morgunin og vit koyrdu niður eftir heidunum á høvusoynni Mainland. Allastaðni vóru fólk burturi í torvi. Torvlutirnir lógu skyggjandi í sólini. Torvskurður er enn vanligur í Hetlandi og hetta kemst av, at hetta er ókeypis brenni og hetlendingar eiga ovmikið av torvi. Bendið, har teir skóru, var maðshædd høgt, í støðum skóru teir í trimum lögum niður eftir í støðum. At hetlendingar skera torv, samstundis sum 800.000 tunnur av olju hvønn ein-

asta dag streyma inn í Sullom Voe, kann tykjast eitt sindur bakvent, men sum ein hetlendingur segði við okkum: »Torvið gevur okkum hita og hjartastyrk, tá vit skera tað og tað hitar okkum eisini í vetur og so er tað ókeypis«.

Stór havn

Tann fyrsti, vit vitja í Sullom Voe, er havnarmeisterin og hann eitur Keith J. Radley og er ein myndugur maður. Hann hevur ábyrgdina av at alt gongur rætt fyrri seg í havnini og tað er m.a. hann, sum tekur avgerð um eitt skip sleppur inn ella ikki og hann er eisini samskiparin, skuldi tað hent, at olja lak út.

– Hetland lá næst stóru oljuokkjum í Norðsjónum, tí varð oljuhavnin her gjørd. Í fyrstuni vildu øll tey stóru feløgini hava hvør sin terminal, men hetlendingar mótmæltu og tað endaði við, at ein stórir terminalur varð bygdur til øll feløgini. Í dag eiga 43 oljufeløg Sullom Voe og BP rekur terminalin fyrri øll hini feløgini, segði Keith J. Radley.

Tvey oljurør, pipeline, ganga úr Norðsjónum til terminalin og framleiðslan er eitt sindur upp og niður. Miðskeiðis í áttatiárunum streymaðu hvønn einasta dag 1,5 milliónir tunnur gjøgnum rörini. Nú er framleiðslan niðri á 800.000 tunnum dagliga.

Dálking

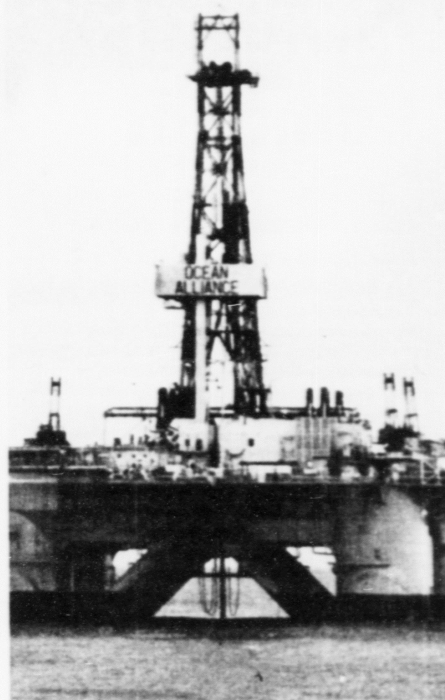
– Vit hava ábyrgdina av havnini og loðsunum. Skuldi olja líkið út á sjógv, so mugu oljufeløgini sjálvi rudda upp eftir sær og tey

sleppa ikki at gevast fyrr enn vit eru nøgdur. Men vit hava ikki verið nógv plágadur av dálking, ið hvussu er ikki nakrari stórar dálking sum við Braer. Talan hevur verið um smærri lekar, tann størsti 1100 tons, sigur Keith J. Radley.

– Tað hendir av og á, at olja lekur á sjógv og higartil hevur bert verið talan um mekaniskar ella mannafeil-

ir. Tað er enn ongantið komið fyrri, at vit hava havt feil, men vit eru fyrirrekaðir upp á at tað ringasta skal henda. Oljufeløgini her hava risastóra útgætt at taka olju upp við, skuldi eitt óhapp hent. Tó alla oljuna fáa vit ikki uppaftur, fara 100 tons í havnina, so fáa vit 60 uppaftur, restin hvørur í

Framhald á síðu 6

Hittu nólsoying í Sullom Voe

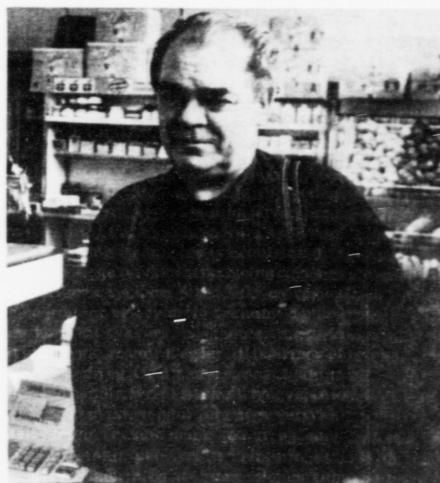
Langabbin, sum var nólsoyingur, rak til Hetlands og búsettist har. Gordon Walteson er ein av eftirkomarunum

Efúr
Jústinus Eidesgaard

Sullom Voe (Tiðindablaðið **Síðaliturin**): Føroyingar eru sum hævhesturin, teir rekast allastaðni, verður mangan tikið til og nakað er í tí. Tað er neyvan tað land til í heiminum av týðningi, har ikki ongur føroyingur býr. Hósdagin hittu føroyska ferðalagið, sum er í Hetlandi í løtuni og hyggur at oljuvinnuni, ein føroying í Sullom Voe, ein tann størsta oljuhavnin í Europa. At vit hittust var av reinari tilvild.

Føroyingurin eitur Gordon Walteson, og verður kallaður Kaptein Walteson, hann kennir seg eisini sum føroying, hóast hann er føddur og uppvaksin í Hetlandi og dugir ikki at tosa føroyskt.

Hetta ljóðar sum ein ævintýrsøga, men langabbi hansara, sum var nólsoyingur, rak einaferð á útróðri

Hetlendingurin Gordon Walteson, ið starvast á Sullom Voe, er hálvar nólsoyingur. Hann hevur fleiri ferðir vitjað í Nólsoy, og ein skyldmaður hansara er Anfinn Poulsen, keypmaður í Nólsoy.

Navnsmynd: Kalmar Lindenskov

abbanum, men kanska verður møguleiki at kanna hesa søgu eitt sindur betur, tá vit koma heimaftur.

Teir báðir nólsoyingarnir verða væl móttuknir í Hetlandi og hesin eini, langabbi Kaptein Waltesons, hittir eina gentu, sum hann gerst góður við og tað endar við at tey bæði giftast. Tey fáa síðan børn og eftirkomarar teirra liva enn í Hetlandi.

Kaptein Walteson hevur nakrar ferðir verið og vitjað í Føroyum, úti í Nólsoy. Ein av skyldmonnum er Anfinn Poulsen, keypmaður í Nólsoy.

Vit høvdu so ringa tíð henda dagin, vit hittust, so ikki vóru góðar stundir at práta. Henda dagin hevði hann lutikið í eini hjargangarroynd í Sullom Voe, Leysliga mett, so er Kaptein Walteson einastaðni mitt í sekstárinum til aldurs.

saman við einum øðrum lands, illveður kom á teir. nólsoyingi niður til Het- Eg havi ikki navnið á lang-

**Jústinus
Eidesgaard
úr Hetlandi**

